

PANDÍON

2004:2 Årg. 20
tidskrift för fågelintresserade

Pandion

Årgång 20

Pandion utges av Frövi fågelklubb. Utkommer 3 ggr. årligen (april, augusti och december). Verksamhetsområde är Lindesbergs kommun.

Medlemsblad för Frövi fågelklubb

Ordf. Tommy Oscarsson,
Odonvägen 4, 711 33 LINDESBERG
Tel. 0581-12348
tommy.swarre@swipnet.se

Vice ordf. Mattias Rudenvall
Norevägen 23 c
711 32 LINDESBERG
Tel 0581-13004 , 070/576 04 77

Sekr. Ulla Wallin,
Munkaboda 112 718 91 FRÖVI
Tel. 0581-33179
wallin.u@telia.com

Kassör. Bo Dahlström, Karlslund,
Ullersäter, 718 92 FRÖVI
Tel. 0581-32213

Övriga: Per Axelsson, Lennart Sandberg och Andreas Sandberg.

Försäljningsansvarig:
Mattias Rudenvall, Norevägen 23 c
711 32 Lindesberg
Tel 0581-13004
mattias.rudenvall@swipnet.se

Medlemskap i FFK erhålls genom att betala 75:- på pg. 484 16 67-1. Ungdomar 4-16 år 25:-. Familjemedlem 10:-.

Klubbmästare: Ambulerande enl. lista

Klubblokal: IOGT/NTO-lokalen i Blixterboda.

Fågelrapporter skickas till:
Mats Andersson, Hagabergsliden 4,
711 31 Lindesberg
Tel. 0581-16274
058116274@telia.com eller
Jan-Erik Malmstigen, Skomakargatan 6,
718 33 FRÖVI
Tel. 0581-30252
malmstigen@swipnet.se

Redaktion och distribution för Pandion: Lennart Sandberg,
Tallbacksgatan 3, 718 33 FRÖVI
Tel. 0581-31573
lennart.sandberg@post.utfors.se

Adressändringar anmäler du till:

Bo Dahlström, adress se ovan.

Frövi fågelklubb hemsida:

<http://birds.nu/ffk.htm>

Omslaget: Stenfalk Viggo Hanssen - www.viggo.com

Höstskådning

Hej på er alla skådare hoppas ni haft en riktigt skön sommar och att ni nu är uppladdade för en ny skådarhöst. Redan i juli så börjar vadarna att flytta söderut och de följs snart av fler arter. Hösten har sin speciella charm med alla dessa ungfåglar som har fötts under sommaren och som nu till hösten flyttar söderut med sina föräldrar. De olika dräkterna som man ser under hösten kan skapa en hel del huvudbry, framför allt vadarnas. Alla dessa ungfågeldräkter och vinterdräkter hoppas jag vi skall få öva riktigt på när vi är i Varberg.

Klubben har som vanligt mycket att erbjuda i höst med utflykter, månadsmöten och klubbresa till Varberg i september. Birdwatch firar 10 år och jag hoppas att det blir många som vill vara med och räkna fåglar under denna

världsskåardag. Fågelbordstävlingen går in på sitt femte år och jag hoppas det blir fler i år som vill vara med på denna enkla men roliga tävling.

Tänkte också nämna den våtmark som håller på att anläggas vid Björkhyttan i Lindesberg och som skall vara klar i augusti. Det är en lantbrukare som med hjälp av EU pengar har anlagt en damm med tillhörande våtmark. Eftersom det alltid var för blött för att köra med traktor där och då även odla så tänkte han i stället göra något för fåglarna och andra våtmarkslevande djur. Jag tror att denna våtmark kan bli ett riktigt guldkorn som blir väl värd ett besök.

Vi ses
Ordföranden

Fågelbordstävling vintern 2004-2005

Fågelbordstävlingen börjar som vanligt den 1/11 och sträcker sig till den 31/1. Allt som behövs är att du skriver upp arterna som du haft vid ditt fågelbord under perioden. De som vill kan även skriva upp antal, kön och eventuellt ålder på arter som är lite mer udda. Så fort som tävlingen är över kan ni maila, skicka per brev eller ringa in era siffror till mig.

Min adress, tele nr och e-postadress står längst fram i tidningen.

Tommy Oscarsson

Heldagsbevakningen i Lindesbergs kommun 1 maj 2004

Jan-Erik Malmstigen

För 25:e året i rad genomfördes den 1:a maj i år den traditionella heldagsbevakningen i kommunen. Sex lokaler var som traditionen bjuder bemannade från kl. 05.00 på morgonen. Antalet iakttagna arter låg på de flesta lokaler runt genomsnittet från de gångna åren, d.v.s. runt 60 arter. Flest arter, 64, noterades vid Österhammarssjön.

Ny art för inventeringen blev den *kustpipare* som iaktogs vid Västvalla. En udda observation onekligen, såväl till art som tidpunkt på året. Därmed har

totalt 155 arter registrerats sedan starten.

Vädret under dagen bjöd på svag SV vind, först mulet men efterhand uppsprickande. Temperaturen på morgon runt +5 grader, senare under dagen ca +15 grader.

Totalt noterades under dagen 100 arter. Bland de arter som saknades under dagen kan nämnas *rödstjärt*, *rörsångare* och *svartmes*.

Tabell. Bemannade lokaler 2004

Lokal	Antal		Tot		
	arter	Nya arter	arter	Mv	Tot år
Hagaberg, Frövi	61	Havsörn	131	59	25
Österhammarssjön	64	-	118	59	22
Sjömosjön	60	Havsörn	109	58	19
Näset, St Lindessjön	49	-	97	47	17
Västvalla	58	Kustpipare	90	54	11
Storå/Råsvalen	55	Kattuggla	112	62	10
Summa	100		155		

Observationer:

Smålom, totalt 8 ex Storåbadet En *rödrom* hörd från Österhammarssjön.

Häckande *knölsvanar* är vi inte bortskämda med men i år häckar överraskande ett par i Ullersättersviken framför Hagabergstornet. 101 *sädgäss* sträckte förbi Sjömosjön på morgonen. Bland änder kan nämnas två par *skedänder* vid Näset, sju *sjöorrar* Storåbadet samt från samma lokal även tre par *småskrakar*.

Rovfåglar

Havsörn blev ny art för hela inventeringen förra året, i år iaktogs den på ytterligare två nya lokaler, nämligen två individer Hagaberg samt en sträckande fågel vid Sjömosjön.

Tornfalk är rapporterad från två lokaler, Österhammarssjön och Sjömosjön. Från Sjömosjön dessutom en *lärkfalk*. En hona *blå kärrhök* sågs vid Västvalla.

Vadare

En stationär *rörhöna* i Hagabergs reningsdammar. En större flock på 130 *ljungpipare* från Sjömosjön och från Österhammarssjön ett 70-tal *grönbenor*.

Ugglor

En ropande *kattuggla* vid 05-tiden Storåbadet blev ny art för denna lokal.

Tättingar

Tio *hämplingar* Västvalla.

Hagaberg (05.00-18.00)

Jan-Erik Malmstigen, Bosse & Eva Dahlström, Lennart Sandberg, Andreas Sandberg, Linnea Jacobsson.

Österhammarssjön (05.00-18.00)

Sven Larsson, Mattias Rudenvall, Ulla Wallin, Tommy Oscarsson, Per Axelsson.

Sjömosjön (05.00 - 15.00)

Johan Andersson, Pär Andersson

Näset/St Lindessjön (05.00 -12.00)

Per-Martin Ramberg.

Storåbadet (05.00 -12.00)

Mats Andersson

Västvalla (05.00 -12.30)

Ulf Jacobsson

Ett stort tack till samtliga deltagare!

Rödstjärt Foto Andreas Sandberg

Rödstrupiga piplärkans höstflyttning i Lindesbergs kommun

Jan-Erik Malmstigen

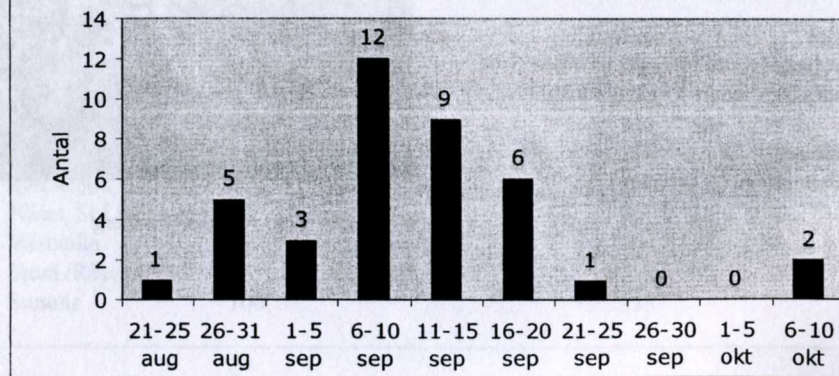
Den rödstrupiga piplärka är hos oss en tämligen sällsynt höstflyttare. På våren är den en riktig sällsynhet. Totalt finns endast tre vårfynd medan höstfynden är 39 till antalet inom Lindesbergs kommun. Före 1991 finns endast två fynd, därav ett extremt sent höstfynd. Det var 1 ex som iaktogs vid Gammelbo den 10 november 1982 (Per Angelstam). Som framgår av nedanstående tabeller flyttar den normalt från slutet av augusti - september med en sträcktopp i början av september.

Det tidigaste fyndet är 1 ex Vannebo-da/Frövi den 23 augusti 1986 och det senaste septemberfyndet är 1 ex Fänningegärdet den 22.9 1993. Dessutom finns två oktoberfynd, 1 ex Sällingesjön 6.10 2002 samt 1 ex Näset/Finnåkers-

sjön den 9.10 1994.

I allmänhet ses enstaka exemplar. Det finns blott ett fynd med >2 ex, nämligen 3 ex Fänninge den 13.9 1997. I figuren nedan visas antalet iaktagna individer (n=38) som rapporterats från kommunen perioden 1984 - 2003. Som synes ligger sträcktoppen runt 6 - 10 september. Den är dock förbisedd och eftersom de flesta fåglar som ses hos oss på höststräcket är fåglar i 1:a vinterdräkt är den lätt att förväxla med ängspiplärkan. Dessutom rastar den på liknande marker som ängspiplärkan. Flyklätet dock mycket karakteristiskt, ett långt utdraget och mycket ljusst "spih". Så gå ut på stubbåkrarna samt våtängarna och sparka, det kan löna sig.

Rödstrupig piplärka Lindesbergs kn 1984-2003

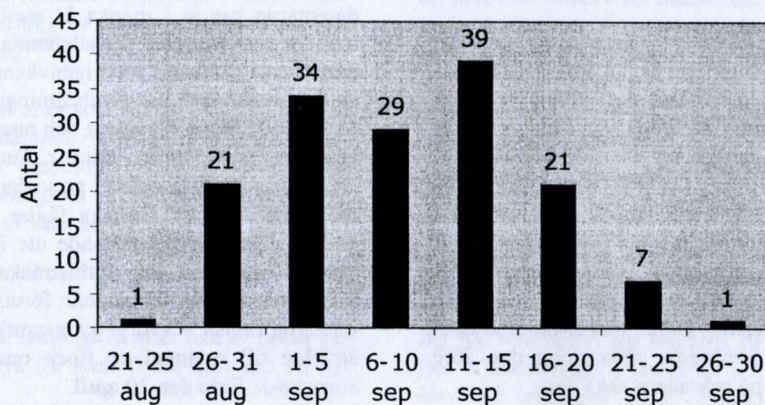
Rödstrupig piplärka i Närke och Västmanland 2000-2003 enligt rapportsystemet "Svalan".

Jag har roat mig med att kolla antalet höstfynd av rödstrupig piplärka på Svalan i Närke och Västmanland. Från Västmanland finns obsar inlagda perioden 2000 - 2003 medan Närke saknar uppgifter från år 2000. I figuren nedan finns totala antalet rapporterade fåglar

inlagda (n=153). En tydlig topp första halvvan av september månad.

Tidigaste fyndet kommer från Gnien (Vstml) den 25.8 2001 och det senaste Storängen/Ramnäs (Vstml) den 30.9 2000. Som mest 4 rastande fåglar vid Oset (Nrk) den 9.9 2003.

Rödstrupig piplärka Närke och Västmanland 2000-2003

Tomt X

Nu är det dags att göra er påminna om Tomt X tävlingen som pågått under året. Egentligen var det meningen att en halvårsrapport skulle skickas in, men jag har bestämt att det är enklare att skicka in sin tomtlista när den är fullständig, det vill säga när året är slut.

Jag vet att det är en del som är med i tävlingen och som började räkna redan första dagen på året, men för den som är sugen att vara med i tävlingen är det ju inget hinder att börja räkna nu. Ju fler som är med desto bättre är det.

Nu kan ni även rapportera via E-mail: axelsson81@telia.com

Eller skicka ett brev till Per Axelsson Bättringsvägen 4A 71135 Lindesberg

Hagaberg fågelåret 2004 - II

Jan-Erik Malmstigen

I förra numret av Pandion beskrev jag fåglarna vid Hagaberg de tre första av årets månader. Här följer en fortsättning som behandlar månaderna april - juli. Sedan 1996 har jag följt fågellivet kontinuerligt på denna lokal och upprättat månatliga artlistor samt bokfört samtliga besök.

April

Totalt iaktogs 98 arter under månaden vilket samtidigt är det nästa bästa resultatet sedan 1996, flest arter (105) registrerades år 2000. Antalet besök 29, d.v.s. endast en dag blev utan besök denna månad. Fyra arter blev nya för månaden sedan starten 1996, en *svart-hakedopping* rastade i viken 22-23 april samtidigt med en *silltrut*, *ringtrast* den 14-15 april i samband med en tillfällig "ringtrastinvasion" i landskapet samt en tidig *årtsångare* som sjöng den 30:e, d.v.s. på månadens sista dag.

Inte mindre än 32 *storskarvar* rastade i viken den 27 april. Ett *knölsvan* dök upp den 11 april på lokalen och detta par gick senare till häckning. Senast häckning ägde rum i Ullersättersviken bör vara någon gång på 1970-talet. Tyvärr misslyckades häckningen, några ungar sågs aldrig, och paret sågs sista gången den 22 maj.

Ett par *snatteränder* uppehöll sig i reningsdammarna 7-9 april. *Stjärntanden* är inte årlig här på våren, i år iaktogs dock som mest 5 ex den 16 april. Den 15 april rastade inte mindre än 22 *sjöorrar* i viken. *Rörhöna* hördes första

gången den 30:e och hördes sedan till och från hela våren.

En gammal *havsörn* sträckte mot nordost den 23:e och bland rovfågelnas kan även nämnas *tornfalk* den 15:e. *Brun kärrhök* sågs tillfälligt.

Vadarna är ett kapitel för sig. Reningsdammarna har ju i många år varit attraktiva som rastlokal för allehanda vadare men i samband med igenväxningen de senaste åren har förutsättningarna för varje år blivit allt sämre och numera existerar inga öppna bankar längre. Detta avspeglar sig också i att vadarna i stort sett uteblivit. Enstaka fåglar kan dock fortfarande ses rastande ute i viken på stenarna och förbisträckande fåglar ses förstås ibland när förutsättningarna finns (= vädret gynnsamt). Så sträckte till exempel en flock om 55 *storspovar* förbi den 20 april.

Totalt 104 arter har registrerats t.o.m. april månad.

Maj

Totalt iaktogs denna månad 108 arter vilket är samma antal som registrerades samma månad året före. Flest arter, 112, härrör från 1998. Totalt gjordes 28 besök och vid utgången av månaden hade årssumman utökats till 132 arter.

Månadens största överraskning blev den *kustlabb* som sträckte förbi på bekvämt avstånd den 15 april. Detta var blott tredje fyndet i kommunen. Senare iaktogs samma fågel sträcka förbi

Finnåkerssjön. Nya för lokalen och månaden blev även de två *havsörnar* som sågs i samband med heldagsobsen den 1 maj samt en ensam förbisträckande *ljungpipare* den 7:e.

Sothönsen har de senaste åren blivit någon av en karaktärsfågel vid Hagaberg. I reningsdammarna häckar i år 3-4 par och ute i viken har totalt tre par hävdad revir. Andra intressanta obsar som kan nämnas är ett par rastande *svärtor* den 9 maj. Förbisträckande *småspov* hördes den 5:e och den 11 maj rastade en *rödbena* ute på stenarna i viken (senaste majfyndet 1998). *Gräs-hoppssångare* hördes utifrån viken den 25 maj.

Bland arter som saknades denna månad kan nämnas *rördrom*. Från april månad finns dessutom endast ett fynd. Förhoppningsvis är den tillbaka nästa år som vi varit bortskämda med de senaste åren.

Juni

Totalt iaktogs 78 arter och av dessa var tre nya för året. Totalt blev det 16 besök.

En sensation måste de tre *amerikanska tundrasvanarna* som sträckte förbi den 2 juni betecknas. Dessa fåglar beskrivs som en särskild ras av mindre sångsvan. Fyndet finns närmare beskrivet på annan plats i detta nummer av Pandion.

Nya månadsarter sedan 1996 blev de två *rödbenor* som rastade i viken den 6 juni, *buskskvätta* den 1 juni och som sedan sågs hela månaden och senare konstaterades häcka samt en hanne *röd-stjärt* den 29:e. *Kärrsångare* hördes första gången den 6 juni och sjöng sedan från reningsdammen månaden ut

(sista gången den 3 juli). *Vattenrallen* hade varit i det närmaste osynlig hela våren, endast enstaka grymtningar samt något enstaka spel. Det var därför lite överraskande att få höra ungarna den 24 juni.

Bland arter som saknades hör några arter vadare, t.ex. mindre strandpipare, drillsnäppa samt grönbena. Även gök kan nämnas här.

Juli

Totalt iaktogs 76 arter vilket kan jämföras med 78 arter föregående år. Ny art för året blev *mindre korsnäbb* som iaktogs den 13:e. Årssumman hamnar därmed på 136 arter t.o.m. juli månads utgång. Totalt gjordes 23 besök vilket måste betraktas som en hög siffra med tanke på att högsommaren normalt brukar betyda ganska låg fågelaktivitet bland skådare i gemen. Detta till trots blev fågelutbytet dåligt även om besöken varit korta på lokalen. För första gången sedan 1979 har heller ingen ringmärkning bedrivits vid Hagaberg. Jag har nämligen lagt ringarna på hyllan. Vadarsträcket i slutet av juli uteblev till exempel i år. Endast två rastande *småspovar* på stenarna den 3 juli kan nämnas. Saknades helt gjorde till exempel mindre strandpipare, enkelbeckasin, gluttsnäppa, sävsångare och svartvit flugsnappare.

Amerikansk tundrasvan Hagaberg 2 juni 2004

Jan-Erik Malmstigen

Anländer Hagaberg den 2 juni kl. 08.50. Vädret är fint, sjön Väringen ligger blank. Beger mig först ut till plattformen för att kolla Ullersättersviken en sista gång innan jag avslutar min exkursion som påbörjades klockan 17.00 den 1 juni och som sedan pågått utan avbrott hela natten. Upptäcker klockan 09.07 tre svanar som kommer inflygande från söder på låg höjd över viken i riktning rakt mot mig. Jag riktar tuben mot fåglarna, vill gärna kolla arttillhörigheten. Upptäcker ganska snart att det inte handlar om knölsvan, alltså sångsvan. Men det är något som inte stämmer, näbbarna förefaller nämligen snett framifrån påtagligt svarta och jag associerar därför till mindre sångsvan. Fåglarna passerar i höjd med Talludden och jag kan följa fåglarna i tuben hela tiden. När fåglarna ses från sidan kan jag konstatera att fåglarnas näbbar är helt svarta, d.v.s. det gula saknas. Det skulle alltså entydigt peka på att det här handlar om den amerikanska tundrasvanen *Cygnus columbianus columbianus* som är en ras av den mindre sångsvanen. Den häckar på den kanadensiska tundran och enstaka fynd har gjorts vintertid i västra Europa. Av vissa auktorer anses den till och med som en egen art.

I SOF:s andra upplaga av "Sällsynta fåglar i Sverige (2003) finns två fynd godkända i Sverige. De två fynden är båda gjorda på våren och avser adulta fåglar, 1979 och 1999. Man misstänker här att dessa fåglar anlänt Europa föregående höst och sedan följt med europeiska artfränder på sin flyttning norrut.

På rapportsystemet Svalan finns tre fynd registrerade. Den 2-6 mars 2000 iaktogs en misstänkt adult amerikansk tundrasvan vid Tysslingen i Närke. Den hade nästan helsvart näbb men expertisen förblev oense och rastillhörigheten kunde därför inte fastställas. Den 19 mars samma år finns en rapport om en ensam fågel från Stora Frö på Öland (anonym) och till sist inte mindre än 11 adulta fåglar som rastade på Vinnö ängar i Skåne den 13 oktober 2001 (Skånes rapportkommitté)

De tre amerikanska tundrasvanarna vid Hagaberg måste därför betecknas som en sensation av högsta rang, inte minst tidpunkten på året är förbryllande. Observationen har meddelats rkr för Västmanland och det blir nu (rk) rarietetskommittén som kommer att avgöra om fåglarna godkänns som spontana eller möjligen rymlingar från någon djurpark.

Aktuella observationer 1/4 – 31/7

Mattias Rudenvall

April

Första veckan innehöll ett varierande väder, tidvis varmt och soligt men vissa dagar kallare och en del regnskurar. Redan andra veckan stabiliserade sig vädret och det var mestadels varma och soliga vårdagar fram till sista veckan då det återigen blev lite svalare och med enstaka skurar.

En *tretåig hackspett* sågs i Liaskogen den 1:a och *forsärsla* sågs i början av månaden vid Frövifors, Dalkarshytan/Lindesberg samt Stensta. En *prutigås* rastade överraskande vid Österhammarssjön den 3:e och även ett par *stjärtand* sågs på samma plats. En del *sädgäss* fanns kvar i södra kommundelen, som mest 307 ex Fänninge den 9:e. Även änderna rastade i stora flockar, t.ex. sågs 300 *krickor* vid Österhammarssjön den 10:e och *bläsänderna* nådde 150 ex den 14:e, vilket är nytt vår-rekord! Tre *brunänder* rastade vid Sjömosjön den 5:e och ett par *småskrake* sågs i Rockhammar den 10:e. Samma dag sträckte en *småspov* vid Sjömosjön och en *större strandpipare* rastade vid Nederby. En del *snatteränder* sågs under månaden enligt följande; ett par Sjömosjön 5:e, en hane Österhammarssjön den 6:e, ett par Hagabergs reningsdammar 7-9:e, ett par Morskogasjön den 17:e och en hane Albäcksån den 20:e. En *strandkata* rastade på isen vid Prästryggen/Väringen den 6:e och ytterligare sex ex rastade vid Storåbadet den 14:e. I samband med ett inflöde av *ringtrast* i mitten av månaden rapporterades ett ex Hagaberg/Frövi 14:e samt en hane samma lokal dagen efter. En hane Mon/Finnåkerssjön 14

den 14:e, 4 ex Näset/Finnåkerssjön den 15:e, en hane N Frövifors 15:e, tre ex Fageräng/Lindesberg den 17:e och en hona Sjömosjön den 19:e! Även *sjöorre* har uppträtt talrikt med flockar vid Hagaberg, Stor-Väringen, Sällingesjön, Morskogasjön, Storåbadet. En hane *svart rödstjärt* sågs vid Frövifors den 21:e och en *siltrut* rastade vid Ullersättersviken/Väringen den 22-23:e. Den 22:a räknades inte mindre än 28 *storskarvar* på Stor-Väringen och 32 ex i Ullersättersviken den 27:e!! Till sist två *dvärgbeckasiner*, en spelande Sörbysjön 28:e och en spelande Albäcksån dagen efter.

Maj

Månaden var riktigt sommarlik med temperaturer uppemot 20-25 grader! Det fina vädret dominerade månaden med undantag för några skurar i början samt ett par dagar i mitten med lite svalare temperatur. Månaden avslutades med ganska varmt väder, men också med någon regnskur.

Inte mindre än 45 *sjöorrar* rastade vid Storåbadet den 4:e, vilket är nytt kommunrekord för våren! Vidare med ändern kan nämnas nio *skedänder* vid Sörbysjön den 6:e och tre *snatterandshanar* dagen efter, ett par *svärta* vid Hagaberg 9:e samt elva *småskrakar* vid Storåbadet den 12:e! Ett inflax av *dvärgmåsar* rådde i västmanland efter första veckan, och vi berördes delvis av detta. 2-3 ad sågs vid Bläsåsen den 8:e, följt av 4 ad + 1 2k dagen efter och samma dag sträckte även hela 17 ex norrut!! Den 15:e sträckte en *kustlabb* förbi först

Hagaberg och sedan 35 min senare förbi Finnåkerssjön! En turkduva sågs vid Östra Öskevik den 17:e och vid Frövi fors sågs en svart rödstjärt, som sedan sågs hela försommaren. Nattfågeln var ganska sparsamma. Vaktel hördes med ett ex Nederby den 20:e och 23:e samt Österhammarssjön den 29:e. Kornkarr med ett ex Nederby den 29:e. Kärrsångare hördes vid Gästgivaregården, Fellingsbro, En överraskning i slutet av månaden var en sjungande mindre flugsnappare vid Norrbyhammar den 23:e och två sj dagen efter! Även i Liaskogen hördes en mindre flug den 29:e samt en sj Ugglekilen, Frötuna den 31:a. Den 29:e sjöng även en sommargylling vid Österhammarssjön! Månades stänkare var annars de tre fjällpiparna som rastade på kvällen den 30:e vid Västvalla, och som glädde flertalet av kommunens skådare!

Juni

Första veckan blev varm och solig, men så kom återigen det ostadigare vädret med svalare temperaturer och regnskurar. Så fortsatte vädret i princip månaden ut, med varierande väder.

Den 2:a var det dags för kommunens första nya ras för året, då tre amerikanska tundrasvanar sträckte förbi Hagaberg! Denna ras har endast setts någon enstaka gång i Sverige tidigare. Mindre flugen i Liaskogen hördes under första veckan och årets andra turkduva sågs vid Södra Norrby den 5:e. En flodsångare sjöng vid Vesslingby 2-13:e och vaktel hördes med två ex Näset, Finnåkerssjön den 8:e och ett ex Fänninge 12:e. En av vårens få silltrutar sågs vid Pumphuset, Råsvalen den 8:e och dagen efter sjöng en lundsångare vid Pikaboda, Frövi! Ytterligare en

flodsångare hittades vid Östra Kvarn/Grimsö den 13:e och kärrsångare rapporteras från Frövifors, Hagaberg samt två ex Fellingsbro kyrka. Från sista veckan kan nämnas en spelande kornknarr vid Morskogasjön och ett par småskrake i Usken vid två tillfällen. Sist en spelande småfläckig sumphöna vid Sörbysjön den 28:e.

Juli

Liksom juni, började juli med blandat väder med både soliga och varma dagar samt riktiga åskoväder med en hel del regn. Till mitten av månaden började vädret stabiliseras lite mer, men det dröjde till sista veckan innan den riktiga sommarvarmen kom, med temperaturer upp mot 25 grader. I och med regnandet var vattennivån ganska hög i vattendragen.

Två småspovar rastade vid Ullersättersviken/Hagaberg den 3:e och en småfläckig sumphöna spelade vid Finnåkerssjön 2-3:e. En silltrut sågs återigen vid Råsvalen den 5:e och i mitten av månaden började vadarna röra på sig. En mosnäppa rastade vid Österhammarssjön den 18:e och samma dag sträckte en flock om minst 180 myrspovar vid Frövifors. Nytt kommunrekord! Den 19:e sträckte även 70 myrspovar vid Österhammarssjön och 1750 skratmåsar sträckte vid Sällingsjön den 22:a. Ett par vitkindade gäss med en juv sågs vid Länsmansholmen/Storvåringen den 21:a och en svart rödstjärt vid Frövifors den 23:e.

Observationerna är hämtade från klubbens hemsida, samt rapportsystemet Svalan.

Dygnsinventeringen 2004

Andreas Sandberg

Den 28-29 maj genomfördes årets dygnsinventering. Tiden var som vanligt 22 timmar med start 17.00 på fredagen och målgång 15.00 på lördagen. Det var i år tjugoförsta jubileum för inventeringen och 13 deltagare fördelade på 7 lag deltog.

Resultat

125 arter sågs under dygnet och det är samma resultat som föregående år. Det är ett normalt resultat. En hel del roliga observationer gjordes under inventeringen. En ny art noterades i form av silvertärna vid Österhammarssjön. Andra ovanliga arter som sågs var sommargylling vid Österhammarssjön och gransångare vid Björkasjön. Adult havsörn noterades för tredje året i rad och det lär inte dröja många år innan havsörn häckar i kommunen om den inte redan gör det. Ett par brunand i Gransjön är också en intressant observation. Brunanden som tidigare var häckfågel i kommunen ses bara med enstaka exemplar årligen.

Det saknades flera arter som ses normalt, bland annat tornfalk, mindre korsnäbb, rödbena, kärrsångare samt flera ugglarter. Att ugglorna saknades var ganska väntat eftersom antalet häckande ugglor var extremt lågt i år.

Detsamma verkar gälla mindre korsnäbb som varit sparsamt förekommande hela vintern/våren. Det var även magert på nattsångarfronten. Förmodligen hade inte alla nattsångare anlänt då det hördes få nattsångare (kornknarr och vaktel inräknade) i hela landet vid tidpunkten för inventeringen.

För de flesta lagen är det primära målet att få en så fullig artlista som möjligt. Det märks tydligt att de som deltar i dygnsinventeringen börjar få rutin på hur man skall lägga upp sitt dygn för att nå ett bra resultat. Antalet arter per lag har gått fram hela tiden ända sedan starten. Man kan möjligen ana en utplaning i resultaten på senare år. Förr låg ett bra resultat mellan 90-100. Över hundra var mycket bra och uppåt 110 riktigt bra. Numer hamnar de flesta lagen kring 100 arter och lite över och ett bra resultat ligger över 110 arter. Rekordet på 130 arter får man nog se som ett idealresultat och frågan är om det kommer att slås. Men man vet ju aldrig, rekord är ju till för att slås! Årets högsta resultat nåddes av Mattias Rudenvall och Bosse Carlsson som skrapade ihop 104 arter. De fyra bästa lagen låg inom 3 arter, så det var jämnt i toppen!

Nedan redovisas de mer intressanta observationerna som gjordes under inventeringen.

Smålom

3 ex Storåbadet 28.5 (PAX m.fl.), 8 ex Storåbadet 29.5 (TON, PAX)

Skäggdopping

3 ex Ullersättersviken 29.5 (TON, PAX)

Svarthakedopping

3 ex Gransjön 29.5 (SOE m.fl.), 2 ex vid bo Hökasjön 29.5 (MRL m.fl.)
2 säkra häcklokaler.

Rördrom

1 hörd Sörbysjön 28.5 (LSG m.fl.), 1 hörd Österhammarsjön 29.5 (SLA m.fl.)

Knölsvan

2 ex Björkasjön 29.5 (SOE m.fl.), 3 ex Finnåkerssjön 29.5 (SLA m.fl.)

Sångsvan

4 ex Morskogasjön 29.5 (TON mfl), 41 ex Mon, Finnåkerssjön 29.5 (SLA), 12 ex Österhammarsjön 29.5 (TON m.fl.), 13 str. N Hagaberg, Frövi 28.5 (JEM)
Ovanligt många sångsvanar i rörelse.

Grågås

6 ex (1 par med 2 pulli+2ad) Morskogasjön 29.5, 3 ex Österhammarsjön 29.5 (TON), 4 ex flög S Hagaberg, Frövi 29.5 (TON)

Vitkindad gås

1 ex Storåbadet 29.5 (SOE m.fl.)

Årta

1 hane dammen, Gammelbo 29.5 (MRL, BCN)

Brunand

1 par Gransjön 28.5 (LSG, JAN)

Storskrake

1 hona Norsviken, Lindesberg 29.5 (MRL, BCN), 1 hona Storåbadet 29.5 (JOA, PEA)

Bivråk

1 ex Hagaberg, Frövi 28.5 (JEM), 1 par Österhammarsjön 29.5 (TON, PAX), 2 ex Finnåkerssjön 29.5 (SLA), 1 ex Sörbysjön 29.5 (JOA, PEA), 1 ex Gransjön 29.5 (TON, PAX)

Havsörn

1 ad Finnåkerssjön och flygande söderut vid Österhammarsjön 29.5 (SLA, MRL m.fl)

Tredje fyndet för inventeringen och tredje året i rad. Rykten om häckning i NO delen av kommunen har förekommit under sommaren.

Brun kärnhök

1 hane Österhammarsjön 29.5 (TON), 1 hane Sörbysjön 29.5 (JOA, PEA), 1 par Västvalla 28.5 (JWG)

Lärkfalk

1 ex Hagaberg, Frövi 28-29.5 (LSG m.fl.), 1 ex Västantorps, Lindesberg 28.5 (TON, PAX)

Vaktel

1 hörd Österhammarsjön 29.5 (BDM)

Kornknarr

1 hörd Nederby 29.5 (TON, PAX)

Vattenrall

1 hörd Österhammarsjön 28.5 (MRL, BCN)

Rörhöna

1 ex Hagaberg, Frövi 28.5 (BDM)
Kanske kommunens mest skulkande fågel. 12 noteringar finns från Hagaberg i år, hörd vi samtliga tillfällen!

Sothöna

5 ex Hagaberg, Frövi 29/5 (TON, PAX)

Trana

2 par Morskogasjön 29.5 (TON, PAX), 42 ex Mon, Finnåkerssjön (SLA m.fl.)

Mindre strandpipare

2 ex reningsdammarna, Rockhammar 29.5 (MRL, BCN), 2 ex Stripa sligdammar 28.5 (TON, PAX), 2 ex Frövifors 29.5 (JOA, PEA)

Grönbena

3 ex Sörbysjön 28.5 (LSG, JAN), 1 spelande Morskogasjön 29.5 (MRL, BCN), 1 ex Finnåkerssjön 29.5 (SLA)

Silvertärna

1 flög söder vid Sköldberga 29.5 (SLA)
Ny art för inventeringen.

Skogsduva

2 ex Österhammarsjön 28.5 (LSG, JAN), 1 spelande Liaskogen 29.5 (JOA, PEA), 4 ex Bergaby, Fellingsbro 29.5 (TON, PAX)

Kattuggla

1 rop Sörbysjön 28-29.5 (LSG m.fl.), 1 rop Finnåker 28.5 (TON, PAX)

Nattskärna

5 hörda Valsjöheden 29.5 (LSG, JAN)

Göktyta

1 ex Österhammarsjön 29.5 (TON, PAX), 1 ex 29.5 Frövifors (JOA m.fl.), 1 ex Ånggården Bohr (MRL, BCN)

Trädlärka

6 sj Valsjöheden 29.5 (LSG, JAN)

Backsvala

Två häcklokaler noterades. Den klassiska vid Rya grustag med 18 individer, 20 bohål (SOE m.fl.) och 48 bohål samt 20 individer vid slighögen, Stråssa (TON, PAX).

Gulärta

1 ex reningsdammarna, Rockhammar 28.5 (LSG, JAN) samt 3 ex Sköldberga 29.5 (SLA)

Forsärta

1 par Frövifors 29.5 (TON, PAX) och 1 hona Stensta 29.5 (MRL, BCN)

Svart rödstjärt

1 ex UM3, Frövifors 29.5 (JOA, PEA)
Det finns vissa fördelar att vara anställd på ett företag omgivet av stängsel.

Sommargylling

1 sj. Österhammarsjön 29.5 (SLA)

Gräshoppsångare

2 sj Sällingsjön 28.5 (MRL, BCN), 2 sj Västvalla 28.5 (SOE, UWN), 1 sj Ålsäng 28.5 (SOE, UWN), 1 sj Nederby 28.5 (LSG m.fl.), 3 sj Fellingsbro k:a 29.5 (TON, PAX)

Gransångare

1 sj. Björkasjön 29.5 (SOE, UWN)

Törnskata

Observerad vid 3 lokaler: Gransjön, Rockhammar och Frövifors.
Alla tre säkra häcklokaler för arten.

Steglits

1 ex Frövifors 29.5 (TON m.fl)

